

Landbrugsministeren (Ole Hausen): Jeg skal søge i al Korthed at besvare de Spørgsmaal, der ere rettede til mig af de ærede Medlemmer for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Zahle) og det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (N. J. Larsen). Det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds henstillede, at jeg samtidig med, at jeg indhentede Oplysninger om de Fæstehuse, som nu efter denne Lov gaa over til at blive Pligthuse, vilde søge at indhente Oplysninger om de øvrige Pligthuse, som skulle findes og ogsaa findes omkring paa Landet i Henhold til vor Landbolovgivning. Det er et Spørgsmaal, som jeg allerede har haft under Overvejelse og altsaa tænker paa at tage fat i. Det forholder sig jo nemlig, som det ærede Medlem fremhævede, at der ikke er Spor af Kontrol med de Pligthuse, der findes omkring i Landet, og Forholdet er vist nok meget ofte saaledes, at naar der skal udlægges et Pligthus, møder Landmaaleren og sætter det af, og naar han saa er rejst, bliver det ikke til videre; Jorden drives fremdeles under den Gaard, hvortil den ellers hører. Saaledes er det vist gaaet meget ofte, men det er naturligvis fuldstændig urigtigt, og det er saa meget mere urigtigt, at noget saadant skulde kunne blive ved at gaa, som Lovgivningen paa andre Omraader søger at fremme Oprettelsen af smaa Jordbrug. Jeg indser godt, at det vil møde ret betydelige Vanskeligheder at finde alle disse Pligthuse, og hvilken Vej der vil være at gaa, tør jeg ikke sige noget om i Øjeblikket. Men een Ting vil jeg sige, og det er, at Villien er god nok; jeg skal gøre, hvad jeg kan, for at faa ledt dem op, saa mange som de ere. Det er jo muligt, at jeg kommer til at søge Hjælp hos Kommunalbestyrelserne; det er jeg tilbøjelig til at mene. Men i saa Tilfælde haaber jeg ogsaa, at Kommunalbestyrelserne rundt om i Landet ville vide at tillægge denne Sag saa stor en Betydning, at de ville yde alle de Oplysninger, de kunne. Naar det saa endelig naas, at der foreligger Oplysninger om alle Pligthusene, vil det vist nok være nødvendigt at faa Notering derom indført i Skøde- og Pantebøgerne, og jeg er ogsaa tilbøjelig til at mene i Matrikelskontoret, og først naar vi have den Ting i Orden, er det egentlig man kan begynde at gennemføre en ordnet Kontrol. Det ærede Medlem for Ringsted (Zahle) henstillede derefter, om der ikke kunde være Grund til at have lidt Øje med Bestemmelserne i Forordningen 27de

Maj 1848 angaaende Hoveripræstationer. Jeg skal gerne tage dette Spørgsmaal under Overvejelse, og for saa vidt der kan gøres noget fra Administrationens Side, skal det være mig en Glæde at imødekomme de Ønsker, som det ærede Medlem fremkom med.

Jeg gaar dernæst over til at omtale de Bemærkninger, der fremkom fra det ærede Medlem for Stubbekøbing (N. J. Larsen). Det ærede Medlem berørte først de Indskrænkninger i Forslaget, der havde fundet Sted i det andet Ting, og jeg skal naturligvis villig erkende, at der har fundet Indskrænkninger Sted, som jeg meget beklager. Men naar det ærede Medlem mente, at der forelaa en Indskrænkning med Hensyn til Bevarelsen af Pligthusene, saa er det dog ikke ganske rigtigt. Det ærede Medlem udtalte, at naar et saadant Hus var gaaet over til Selveje, saa hvilede Forpligtelsen til, at dette Hus skulde opretholdes, kun paa det i 20 Aar. Det er fuldstændig rigtigt, men efter Forslaget, saaledes som det blev vedtaget her i Fjor, og som det blev forelagt i Landstinget, bortfaldt Forpligtelsen til, at det skulde opretholdes som Husmandsbrug, straks, naar det gik over til Selveje. Det er altsaa ikke nogen Indskrænkning, det er tværtimod en Udvidelse, der her er sket, og som det er lykkedes at faa Landstinget til at gaa med til. Saa nævnte det ærede Medlem ogsaa, at der i Forslaget, som det blev forelagt, med Hensyn til Erstatningspligten fra Ejernes Side stod, at den kun skulde gælde for Huse med Tilliggende af indtil 2 Skpr. Land; nu staar der i Forslaget, at det kun skal gælde for Huse med over 2 Skpr. Land. Denne Forandring tillægger jeg dog meget ringe Betydning; thi om der staar i Forslaget, at det gælder Huse indtil 2 Skpr. Land eller Huse med over 2 Skpr. Land gør ikke nogen stor Forskel, det bliver kun meget faa, det kommer til at berøre, idet det dog er sjældent at Husets Jordtilliggende er saa nøjagtig afpasset 2 Skæpper Land. Saa rettede det ærede Medlem forskellige Spørgsmaal angaaende Forstaaelsen af enkelte Bestemmelser i Forslaget, og det ærede Medlem spurgte da først med Hensyn til Pligthuse, om der sker nogen Forandring med Hensyn til Lovgivningsreglerne angaaende Pligthuse, der nu er, og som skal oprettes i Henhold til Loven af 1897 om Jords Udstykning og Sammenlægning. Nej, der sker ikke Spor af Forandring deri, Reglerne her i dette Forslag berøre slet ikke Bestemmelserne i Loven af 1897. Hvis